

Regeringsrätten

Kostnader för bro

Besvär av L. angående inkomsttaxering år 1959. — L., som ägde del i ett större gods, hade yrkat avdrag med 10.436 kr som hon utöver statsbidrag använt för att bygga en ny bro i stället för en gammal utdömd bro. Vägmyndigheterna hade som förutsättning för statsbidraget angivit att en ny bro skulle byggas dels för att undanröja en mycket trafikfarlig kurva och dels för att en reparation av den gamla bron bedömdes som mycket kostsam och inte garanterade brofästernas hållbarhet för framtiden. PN vägrade avdrag, då kostnaderna ansågs avse nyanläggning. KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 6/6 1967.)

Upplåtelse av vägrätt på obegränsad tid

Besvär av direktören B. angående inkomsttaxering år 1960. — B., som bedrev tomtstyckningsrörelse, upplät till vägförvaltningen ett markområde om över 70.000 kvadratmeter mot en ersättning av över 100.000 kr. Området var i sin helhet avsett att tas i anspråk till tomtmark enligt en år 1928 fastställd avstyckningsplan men skulle nu ingå i en motorväg. — Hela ersättningsbeloppet beskattades såsom inkomst av rörelse, då ersättningen var att likställa med överlåtelse av mark och med hänsyn till att markområdet i sin helhet ansågs ha ingått i tomtstyckningsrörelsen. Avdrag medgavs dock för den avyttrade markens ingångsvärde. (RR:s utslag den 29/8 1967.)

Ekonomisk eller ideel förening?

Besvär av Stala kommunala Byggnadsförening angående statlig inkomsttaxering år 1960. — Föreningen, som enligt stadgarna hade till uppgift bl. a. att främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom att anskaffa och för framtiden bibehålla en bygdegård, vilken skulle uthyras till föreningsmedlemmar, kommunala myndigheter och inrättningar samt till organisationer och enskilda, beskattades av TN efter den skattesats som gäller för ekonomisk förening. Föreningens verksamhet under beskattningsåret hade bestått i anordnande av fester med dans i föreningens bygdegård. — PN och KR: ej ändring. — RR ogillade föreningens besvär häröver och yttrade: Föreningen har registrerats såsom ekonomisk förening enligt 1911 års lag om ekonomiska föreningar och består såsom registrerad förening enligt 4 § 1 mom. lagen den 1/6 1951 angående införande av nya lagen om ekonomiska föreningar. Det har icke visats, att registreringen varit obehörig eller att den upphävts. Föreningen skall därför, såsom KR funnit, erlagga statlig inkomstskatt enligt de grunder som gäller för ekonomisk förening. (RR:s utslag den 31/5 1967.)

Intresseorganisations bokföringsbyrå

Besvär av Mälardalens Köpmannaförbund angående inkomsttaxering år 1958. — PN beskattade förbundet för 9.263 kr inkomst av bokföringsbyråverksamhet. — Hos KR anförde förbundet, att verksamheten, som bedrevs genom bokföringsbyrån, stod till tjänst väsentligen för för-

bundets medlemmar och var hänförlig till förbundets ideella verksamhet, varför ifrågavarande intäkt icke borde upptagas till beskattning. — KR ansåg emellertid, att den verksamhet, som bedrivits genom förbundets bokföringsbyrå, fick anses vara av sådan art, att den var hänförlig till förvärvskällan rörelse och nettointäkten därav förty utgjorde skattepliktig inkomst av rörelse. — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 6/6 1967.)

Skattskyldighet för utdömt vite enligt konkurrensklausul

Aktiebolaget P., som under 1959 tilldömts ett vitesbelopp av 100.000 kr, ansågs skattskyldigt för beloppet. Detta ansågs nämligen utgöra ersättning för en genom brott mot konkurrensklausul utbliven inkomst i bolagets rörelse. (RR:s utslag den 14/6 1967.)

Bolags räntefria lån till huvudaktieägaren samt avsättning till garantifond

Besvär av Aktiebolaget I. samt TI angående bolagets inkomsttaxering år 1960.

A. Bolaget som exploaterade och sålde en maskin som var resultatet av en uppfinning gjord av bolagets ende aktieägare W., hade fordringar vid in- och utgången av räkenskapsåret (15 mån.) hos W. av 224.000 kr resp. 418.421 kr. Någon ränta hade inte erlagts till bolaget av W., som åren 1958 och 1959 redovisat kontant lön från bolaget med 60.000 kr resp. 90.000 kr. — PN beskattade bolaget för 4 % beräknad ränta på medelvärdet av bolagets räntefria fordran hos W. eller 16.050 kr.

KR undanröjde beskattningen: Enär W. kunnat utöver deklarerad lön från bolaget betinga sig ytterligare lön med be-

lopp, överstigande den beräknade räntan, finner KR det förhållandet, att bolaget underlåtit att uttaga ränta icke medföra, att bolaget skall anses hava lämnat föräckt utdelning till honom.

Hos RR anförde TI bl. a.: Den i KR:s utslag intagna motiveringen har i ett flertal rättsfall angivits såsom grund för att beskattning icke skall äga rum. Dock synes därvid den väsentliga frågan, huruvida utlåningen är att hänföra till rörelsen, icke närmare ha berörts. Enligt bestämmelserna i p. 2 anv. till 28 § KL får visserligen i regel ränteintäkt, som upp bäres av aktiebolag och andra juridiska personer, som driver rörelse, anses utgöra intäkt av rörelse. Det synes därvid vara fråga om en normal fordran i rörelsen. En utlåning till aktieägaren synes i regel icke vara att betrakta såsom en sådan fordran i synnerhet då den företages utan affärsmässiga former med ställande av betryggande säkerhet. I förevarande fall är utlåningen till aktieägaren av betydande omfattning.

RR biföll TI:s talan, enär någon omständighet icke förekommit till följd varav bolaget skulle undgå beskattning för sådan ränta. (RR:s utslag den 12/9 1967; två ledamöter av RR fann KR:s bedömning rätteligen grundad.)

Anm.: Jämför t. ex. RÅ 1956 ref. 42 och not. 1999 (Skattenytt 1957 sid. 121 och 157), där RR friat från beskattning med liknande motivering som KR använt i förevarande fall. Den ståndpunkt som RR:s majoritet intagit i 1967 års mål behöver inte innebära en principiellt ändrad praxis. Angående andra utslag, som belyser att beskattning för beräknad ränta i princip endast sker när underlåtenheten att betinga ränta ansetts innebära skattemässiga fördelar, se t. ex. RÅ 1954 ref.

22 och 1959 not. 312 (Skattenytt 1954 sid. 281 och 1959 sid. 319) angående samma fastighetsförening men med olika utgång vid ändrat rättsläge. Se vidare RÅ 1964 not. 566 och ref. 18 (Skattenytt 1964 sid. 543) och 1964 not. 1643 (Skattenytt 1965 sid. 170).

B. Bolaget gjorde varje år avsättning till garantifond, varvid föregående års avsättning samtidigt återfördes till beskattning. Någon avräkning på garantifondens konto mot verkligen havda kostnader gjordes dock inte. En generellt gällande huvudgaranti på det maskinella utförandet och apparatens ändamålsenliga funktion omfattade 5 år för helt syrafasta eller rostfria konstruktioner samt ett år för övriga maskiner. Dessutom gällde olika slag av ej tidsbegränsade specialgarantier. Bolaget yrkade vid 1960 års taxering avdrag med 520.000 kr, motsvarande ca 10 % av värdet av beskattningsårets maskinleveranser. — PN medgav avdrag med 200.000 kr eller ca 5 % av nämnda värde. — KR: ej ändring.

RR — där TI som av formella skäl inte kunde yrka större nedsättning av avdraget än till 115.000 kr — yttrade: Oavsett om bolaget i och för sig på grund av ingångna garantiförbindelser och därmed jämförliga åtaganden kan anses i sin verksamhet stå förlustrisker av sådan särskild art och omfattning att bolaget i anledning därav äger erhålla avdrag för avsättning till garantifond, saknas i målet stöd för att bestämma av bolaget i sådant hänseende påfordrat avdrag till högre belopp än TI yrkat eller 115.000 kr. (RR:s utslag den 12/9 1967.)

Anm.: Se även RN 1964 nr 2:10 och 1966 nr 6:4.

Styrelsearvode eller vinstdisposition?

Besvär av Rederiaktiebolaget M. angående inkomsttaxering år 1961. — Bolaget hade vid beräkning av sin rörelseinkomst yrkat avdrag för förvaltningskostnader med 43.900 kr. Därav hade till bolagets verkställande och vice verkställande direktör utbetalts tillhoppa 6.000 kr i lön och 15.500 kr i styrelsearvoden, medan av återstående belopp 22.000 kr fördelats som styrelsearvoden åt bolagets fyra övriga styrelseledamöter efter storleken av deras aktieinnehav. — PN vägrade avdrag för beloppet 22.000 kr, som enligt PN i sin helhet var att betrakta som vinstdisposition och därför ej avdragsgillt. — KR medgav avdrag för styrelsearvoden med 4.000 kr. — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 20/6 1967.)

Studieresa till USA

Besvär av en förste taxeringsrevisor angående åkaren E:s inkomsttaxering år 1961. — E., som drev entreprenadrörelse med väg- och grävmaskiner, hade deltagit i en av en maskinfirma anordnad studieresa till USA. Besök hade gjorts hos entreprenadfirmor, tillverkare av entreprenadmaskiner och på en stor utställning inom branschen. Vidare besöktes motorvägbyggen, dammbyggen m. m. E., som yrkat avdrag för halva kostnaden för resan med 5.500 kr och som med ledning av erfarenheterna från resan koncentrerat sig på vägarbeten och avvecklat övriga rörelsegrenar, medgavs avdraget av PN. — KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 6/6 1967.)